

GHEORGHE D. ANGHEL ȘI LĂUTARI
DIN COMUNA URLUIEȘTI, JUDEȚUL ARGES

OCTAVIAN C. DEJAN*

Gheorghe Anghel

Născut, la data de 1 aprilie 1904 în satul Valea Babii din comuna Urluiești, județul Argeș. Mort, la data de 1 aprilie 1959 în satul Cepar-Ungureni, din comuna Cepar, județul Argeș.

Părinții: tatăl, Dumitru Anghel, mort în Primul Război Mondial și Maria, din Valea Babii.

Soția, Ioana, născută în 1900, în satul Cepar-Ungureni, cătunul Neagoșu, fiica lui Nicolae și Gheorghța Mihai.

Studii: patru clase în satul Valea Babii, localitate ce a aparținut de comuna Urluiești, județul Argeș.

Cam la 13 ani, un cumnat, Mitu Cobzaru din Zamfirești, comuna Urluiești, soțul surorii lui Lisaveta, l-a învățat să cânte și l-a luat cu el ca solist, la diferite petreceri din comună și din satele limitrofe.

În comuna Urluiești era și un iubitor de muzică, boierul Constantin Seltea, posesor al unei viori „Maggini“ care încuraja manifestările artistice. El l-a angajat pe Gheorghe Anghel la

conac, ca argat și aici l-a ținut până la vârsta de 18 ani, când, în urma unui incident, l-a dat afară. Se spune că o prietenă a boierului, din comuna învecinată, Cepar, Eliza (Veta) Petre Petrescu, i-a trimis un bilet boierului prin Gheorghe. Acesta, ca să se apere de câinii boierului, și-a luat o bătă, iar după ce i-a dat biletul boierului Seltea, din neatenție a luat bastonul acestuia. Boierul a strigat pe argații din curte să-l oprească pe Gheorghe, că i-a furat bastonul, iar acesta i-a spus că din cauza frezei n-a văzut și i-a luat bastonul. El a cerut o foarfecă să îl tundă. Pentru că nu s-a găsit, i-a dat un cuțit, iar când boierul a încercat să-i taie părul, cuțitul a alunecat și l-a crestat în partea stângă pe frunte, cicatricea fiindu-i vizibilă și în fotografie.

* București.

Mitu Cobzaru l-a învățat atât cântece, cât și să se acompanieze la cobză.

Gheorghe Anghel, de la boierul Constantin Seltea, a trecut argat la Ion Arsenescu, fiul lui Gheorghe Arsenescu, care avea o moară pe Topolog, în satul Cepari-Ungureni. Aici, la circa un an (1923) s-a însurat cu Ioana Mihai, cu care a avut opt copii, cinci băieți și trei fete, astfel: Ion - mort la doi ani, născut în 1924; Constantin - născut în 1926, trăiește, are 84 de ani; Elena (Nona), născută în 1928, trăiește, are 82 de ani; Nicolae - născut în 1930, trăiește, are 80 de ani; Maria - născută în 1933, decedată în 1993; Dumitru - născut în 1935, trăiește, are 75 de ani; Filofteia - născută în 1938 - moartă la doi ani; Vasile - născut în 1940, trăiește, are 70 de ani.

Gheorghe Anghel, în anul 1924, s-a asociat cu lăutarii: Mitu Cobzaru și vioariștii din Cepari-Ungureni - cătunul Simionești: Gheorghe Silea și Niță Silea. Gheorghe Anghel cânta din gură și la cobză. În acea perioadă a învățat să cânte și la țambal, învățat fiind tot de Mitu. Țambalul l-a cumpărat din Râmnicu Vâlci. Cam în anul 1930, Mitu a plecat la București și a cântat la Calul Bălan în Piața Unirii. După câteva luni, la București s-a mutat și Gheorghe Anghel, cu sora lui Lisaveta și soția lui Mitu, Gheorghe, cântând atât la Calul Bălan, cât și pe Moșilor la o cârciumă a unui frate al soției sale Ioana, Nicolae Mihai. Aici a evoluat cu o cântăreață din Valea Babii - Maria a Catrinii și un vioarist - Nicolae Vâlcu.

În perioada 1933-1935 a cântat atât la Calul Bălan, cât și pe Calea Moșilor cu Tudor Zavaioc. Nevasta cârciumarului Nicolae Mihai, Anicuța, era din cătunul Neagoșu, comuna Urluiești și era fata lui Nicolae și a Joței Vasilică.

Datorită legăturii extraconjugale cu cântăreața Maria, cumnatul Nicolae l-a obligat să se întorcă acasă în anul 1936 și pe plan local a cântat atât ca solist, cât și ca țambalagi, sau cobzar, la hore, nunți și chermize. În sat, confecționa opinci din piei de porc și vită.

În anul 1941 a fost mobilizat la pontonieri și a făcut războiul, până în anul 1945, în principal în Ucraina. Aici a răcit la plămâni.

După deconcentrare a fost împroprietărit cu lotul 35, în suprafață de 5.000 m², în comuna Cepari, punctul Plaiul Oii, în moșia Puc Predescu, de Guvernul Dr. Petru Groza. La colectivizare, comasându-se terenurile, a fost strămutat în Neagoșu, în proprietatea „chiaburului“ Ion Arsenescu, la care în copilărie a slujit ca argat.

A cântat la țambal și din gură cu diferite formații locale, fiind cunoscut și apreciat pe Valea Topologului și în Țara Loviștei, pe Olt, în paralel practicând și meseria de frizer, fiind apreciat și din acest punct de vedere.

Din cauza sănătății șubrede, dobândită în război, a decedat, în aceeași zi în care s-a născut, 1 aprilie, în anul 1959, la vârsta de 55 de ani.

Desigur că înainte și după 1959 vor fi mai existat și alți cântăreți și instrumentiști în actuala comună Cepari, care a înglobat localitățile Urluiești, Zamfîrești și Neagoșu peste care însă s-a așternut colbul uitării. Facem precizarea că înainte de anul 1864 - anul elaborării Legii Rurale a lui Cuza - localitățile Urluiești, Zamfîrești, Valea Babii și Surpați erau stăpânite de Mănăstirea Găiseni, de pe râul Sabar, cam în dreptul localității Bolintin Deal; aceasta fiind explicația numărului mare de lăutari în fosta comună Urluiești, județul Argeș.

GHEORGHE D. ANGHEL AND THE FIDDLER
FROM THE PARISH URLUIEȘTI - ARGEȘ COUNTY

Abstract

Anghel – who was one of the singers and players from Țara Loviștei was born at the beginning of the 20-th century. In the 1930s he sang at Calul Bălan and on Calea Moșilor in Bucharest, together with the well known interpret Tudor Zavaidoc, who was also from the Argeș County.